

ANALYSE VAN NAE-RESULTATEN VAN RECHTENOPLEIDINGEN MET CIVIEL EFFECT

Inleiding	1
Brongegevens	1
Opleidingen met civiel effect	1
Selectie van alumnigroepen.....	1
Scoretransformatie	1
Analyse NAE-onderwerpclusters	2
1. Tevredenheid over opleiding.....	2
2. Tevredenheid over aansluiting op de arbeidsmarkt	4
3. Positie op de arbeidsmarkt.....	6
Conclusies.....	7

Rijksuniversiteit Groningen

Bureau – Strategie en Onderwijs

Jasper van de Kamp

15 februari 2018

INLEIDING

In Nederland kunnen studenten verschillende Rechtenopleidingen volgen. Sommige van deze opleidingen hebben civiel effect; een opleiding is dan zodanig samengesteld dat alumni toelaatbaar zijn tot de advocatenopleiding, de selectie voor de opleiding tot rechterlijk ambtenaar, de notariële beroepsopleiding en de selectie voor de opleiding voor officieren van justitie. In dit onderzoek worden, aan de hand van resultaten uit de Nationale Alumni Enquête (NAE), opleidingen met civiel effect vergeleken met andere Rechtenopleidingen en het NAE-gemiddelde.

BRONGEGEVENS

Als bronbestand is het NAE-rapport 2015 gebruikt, omdat niet alle Nederlandse universiteiten participeerden in de NAE 2016. Het bronbestand betreft alumni die aan een van de Nederlandse universiteiten een masteropleiding hebben afgerond tussen 1 oktober 2013 en 30 september 2014 (N=8140). De enquête is afgenomen in oktober 2015. NAE-vragen betreffen onder andere gegevens over de alumni (leeftijd, opleiding, etc.), tevredenheid over opleidingsonderdelen en de actuele positie op de arbeidsmarkt (wel/niet werkloos, salaris, tijd totdat werk gevonden, etc.).

Opleidingen met civiel effect

De NAE-opleidingen zijn geselecteerd op basis van CROHO-codes en op die wijze gevalideerd. De NAE maakt echter geen onderscheid tussen juridische opleidingen met of zonder civiel effect. Opleidingen zijn voor dit onderzoek geselecteerd op basis van websites van de Nederlandse universiteiten. De volgende opleidingen zijn zo geselecteerd: Fiscaal recht, Publiekrecht, Arbeidsrecht, Informatierecht, Nederlands recht, Rechtsgeleerdheid en European Law School.

Selectie van alumnigroepen

De volgende 5 groepen zijn in de grafieken vergeleken:

1. NAE-gemiddelde (uitgezonderd Rechtenopleidingen), n=7468
2. Alumni Rechtenopleidingen zonder civiel effect, n=257
3. Alumni Rechtenopleidingen met civiel effect, n=415
4. Alumni Rechtenopleidingen met civiel effect zonder baan in sector waarvoor civiel effect vereist is, n=336
5. Alumni Rechtenopleidingen met civiel effect met baan in sector waarvoor civiel effect vereist is, n=79

Groep 5 is geselecteerd op basis van door alumni ingevulde functie-omschrijvingen, niet op basis van gevalideerde gegevens van werkgevers. Alumni van groep 5 geven aan werk te hebben gevonden als advocaat(-stagiair)/lawyer, officier van justitie of (kandidaat-)notaris. Het hebben van werk kan invloed hebben op de door alumni gegeven scores, bijvoorbeeld bij de vraag over tevredenheid over de opleiding als basis voor de arbeidsmarkt.

Scoretransformatie

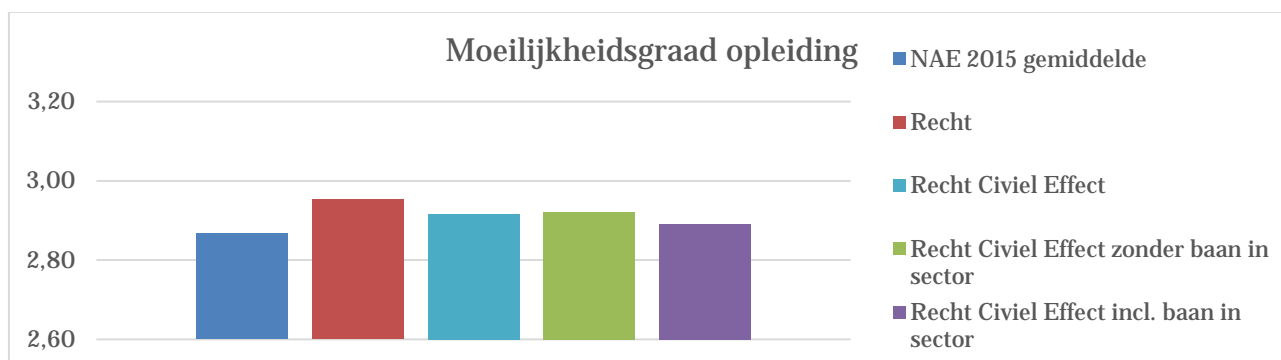
Bij de NAE-vragen over tevredenheid is een tekstuele beoordeling omgezet naar een cijferscore. Bijvoorbeeld de vraag betreffende tevredenheid over de opleiding als basis voor de arbeidsmarkt: Niet = 1, In geringe mate = 2, In enige mate = 3, In sterke mate = 4, In zeer sterke mate = 5. Deze transformatie is nodig om de gemiddelde scores relatief te kunnen vergelijken. Niet ingevulde waarden ('Onbekend') zijn niet meegerekend in de berekening van de scores.

ANALYSE NAE-ONDERWERPCLUSTERS

Voor dit verkennend onderzoek zijn algemene vergelijkingen tussen de alumnigroepen relevant, niet statistisch significante verschillen en correlaties. De vergelijkingen tussen de alumnigroepen zijn daarom visueel in staafdiagrammen gepresenteerd.

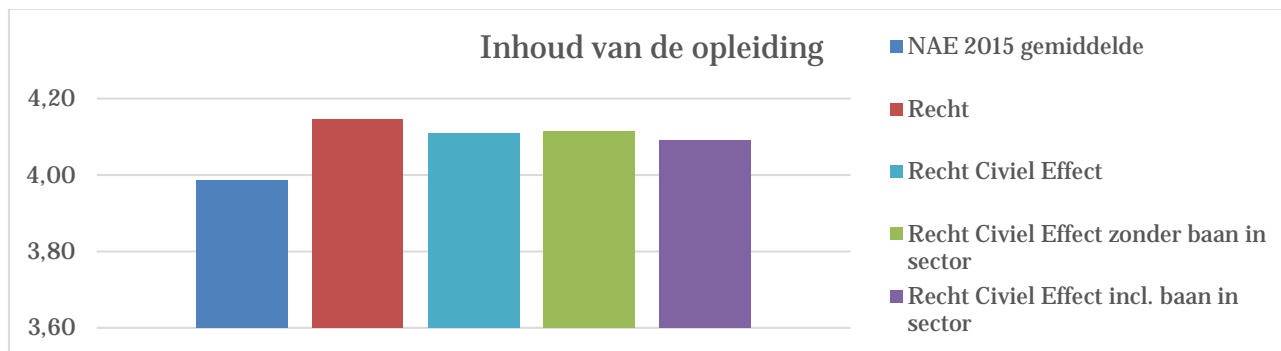
1. Tevredenheid over opleiding

De moeilijkheidsgraad van de opleiding (1 = veel te laag, 2 = te laag, 3 = niet te laag/niet te hoog, 4 = te hoog, 5 = veel te hoog)

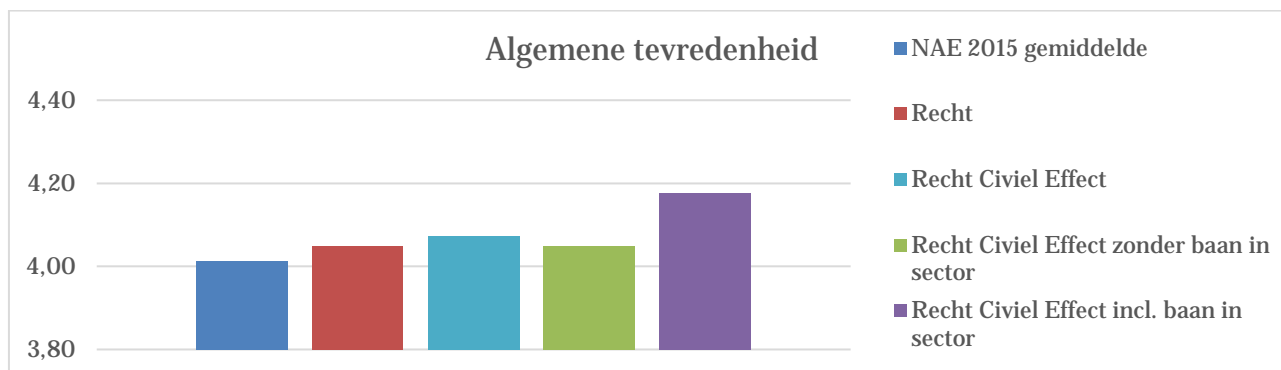

De volgende grafieken geven een mate van tevredenheid aan op een schaal van 1 = zeer ontevreden, 2 = ontevreden, 3 = niet ontevreden/niet tevreden, 4 = tevreden, 5 = zeer tevreden.

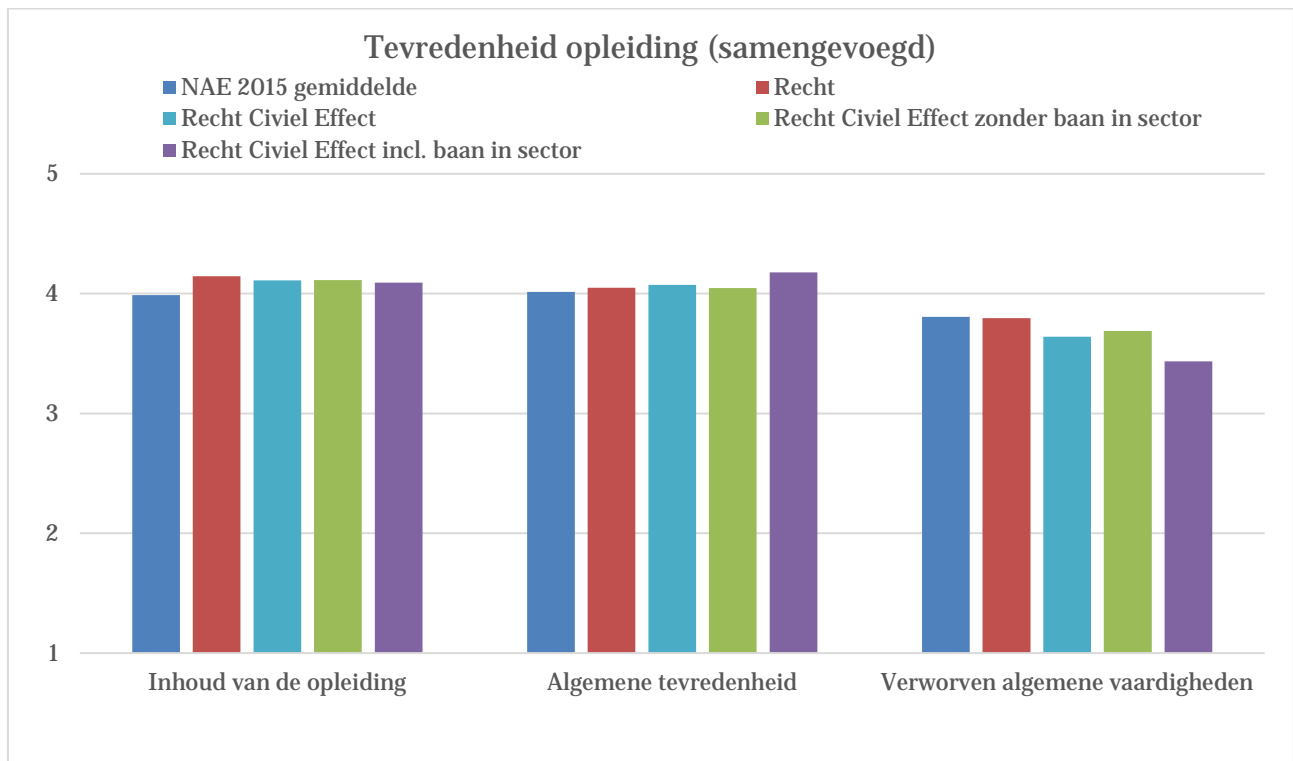
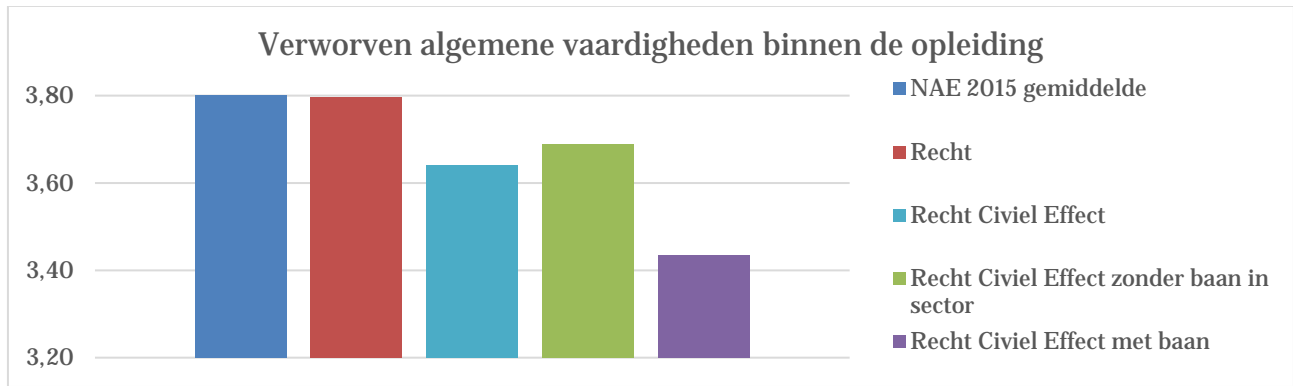
De inhoud van de opleiding

Algemene tevredenheid over opleiding

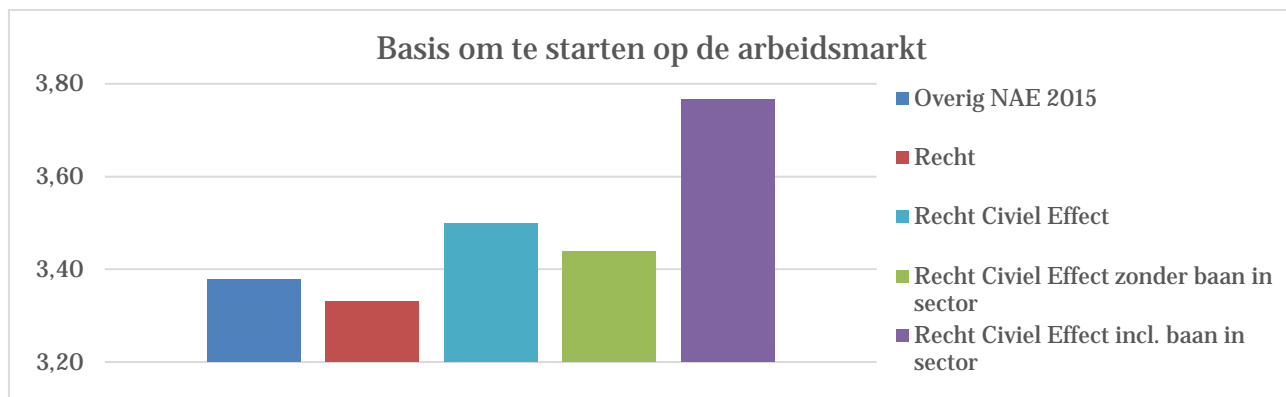

Tevredenheid over de verworven algemene vaardigheden binnen de opleiding

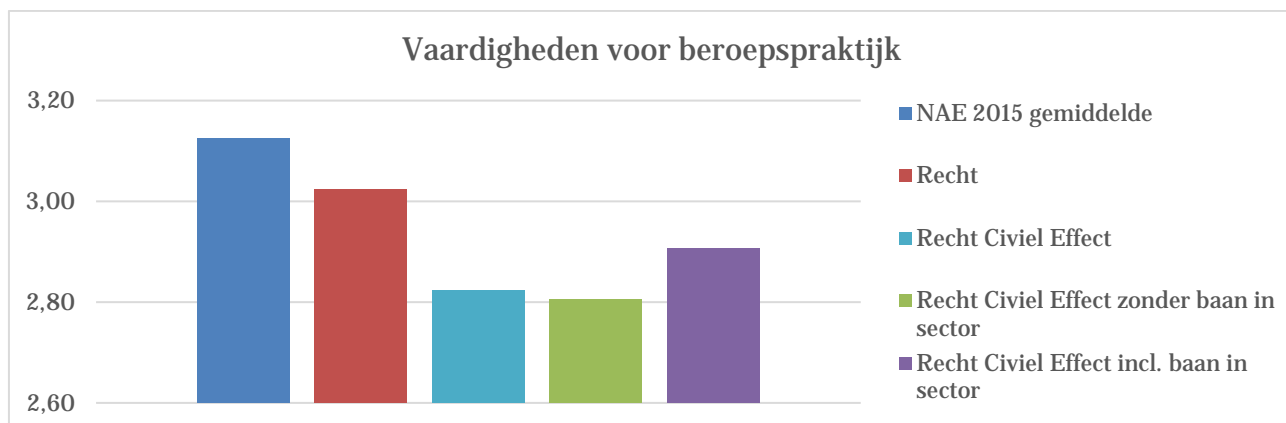
2. Tevredenheid over aansluiting op de arbeidsmarkt

In welke mate biedt uw wo-masteropleiding een goede basis om te starten op de arbeidsmarkt? (1= Niet, 2= In geringe mate, 3= In enige mate, 4 = In sterke mate, 5 = In zeer sterke mate)

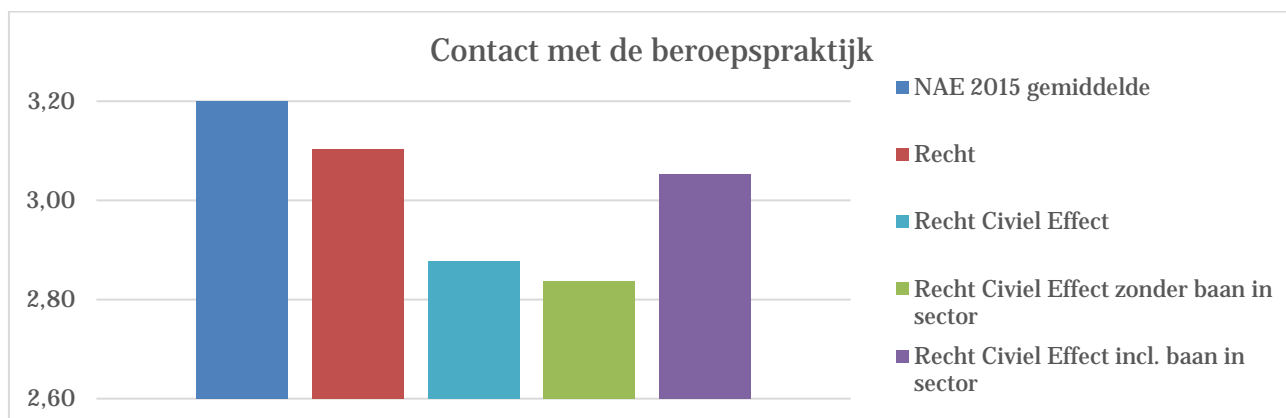

De volgende grafieken geven een mate van tevredenheid aan op een schaal van 1 = zeer ontevreden, 2= ontevreden, 3 = niet ontevreden/niet tevreden, 4 = tevreden, 5 = zeer tevreden.

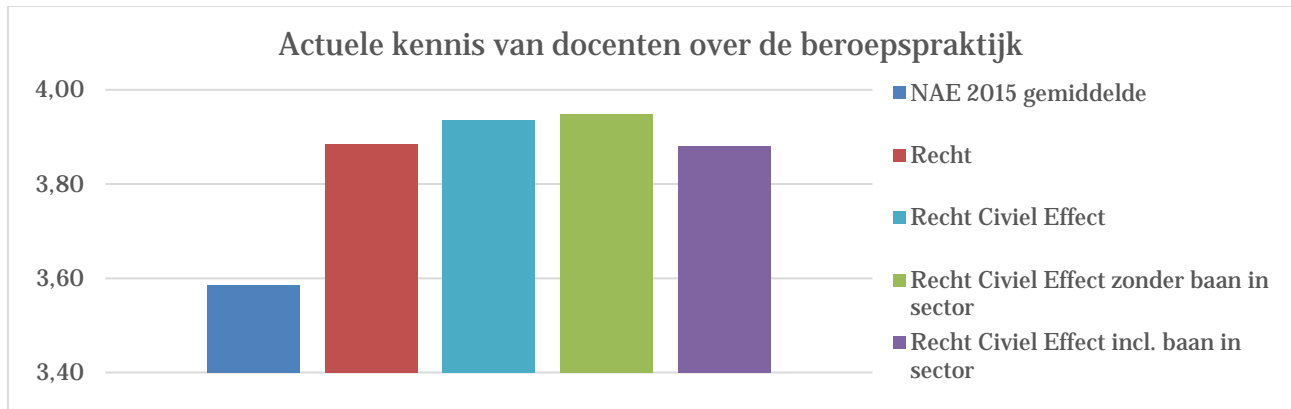
Het opdoen van vaardigheden voor de beroepspraktijk

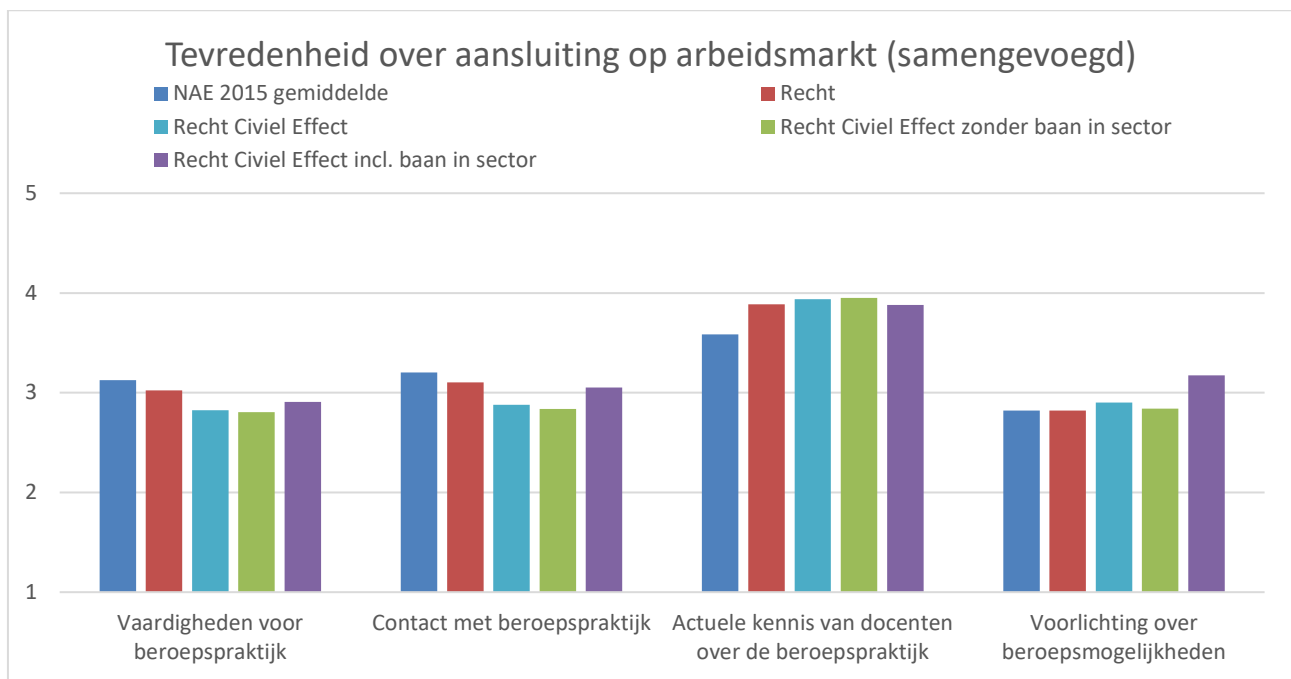
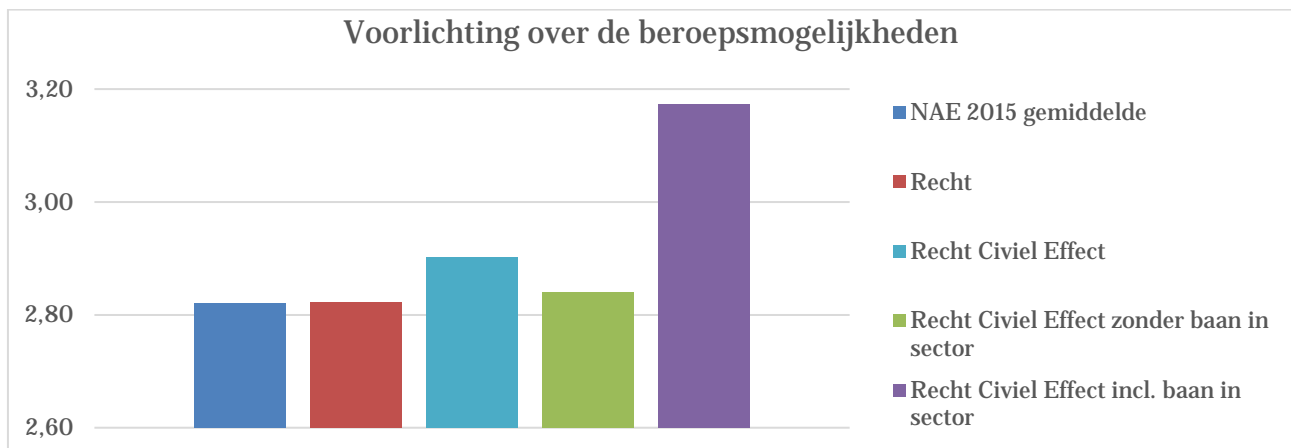
Het contact met de beroepspraktijk (bijv. stages, gastsprekers)

De actuele kennis van docenten over de beroepspraktijk

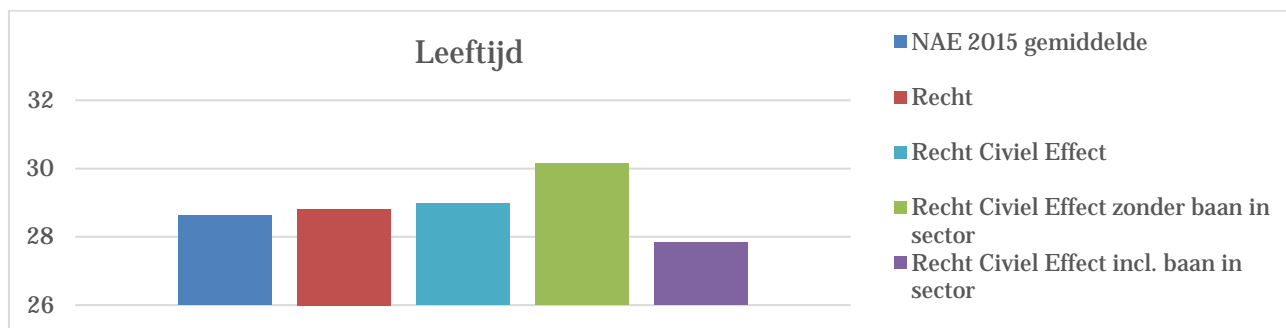

Voorlichting over de beroepsmogelijkheden

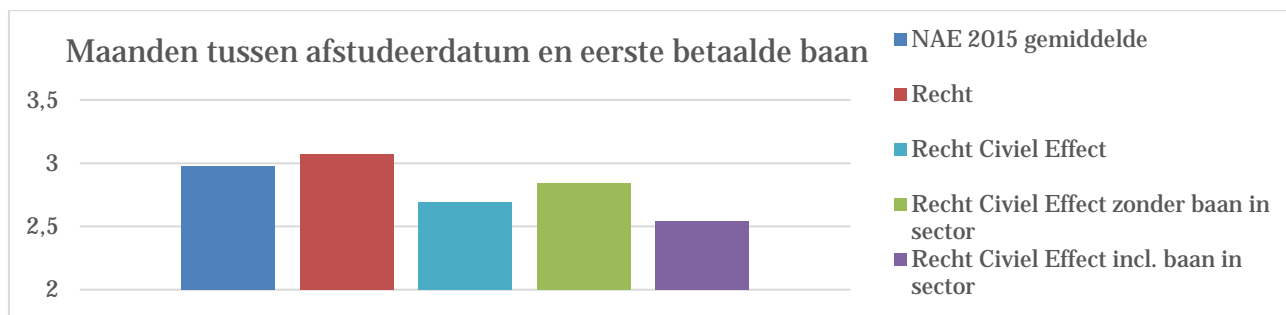

3. Positie op de arbeidsmarkt

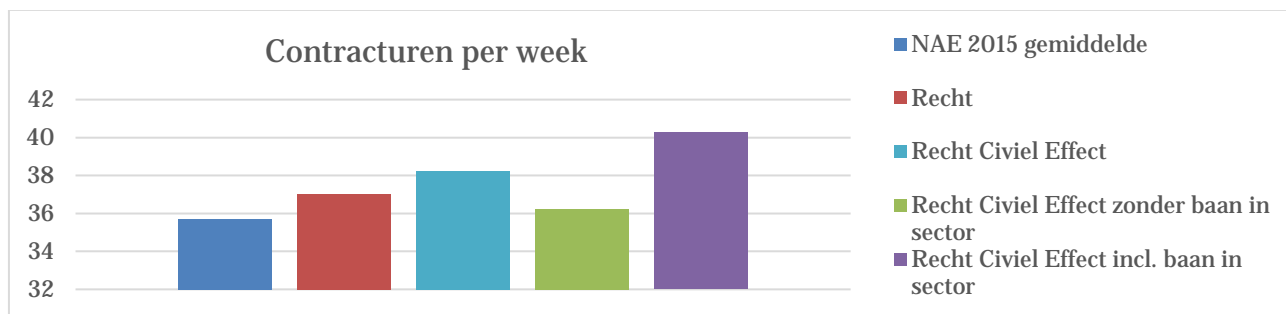
Gemiddelde leeftijd bij afstuderen

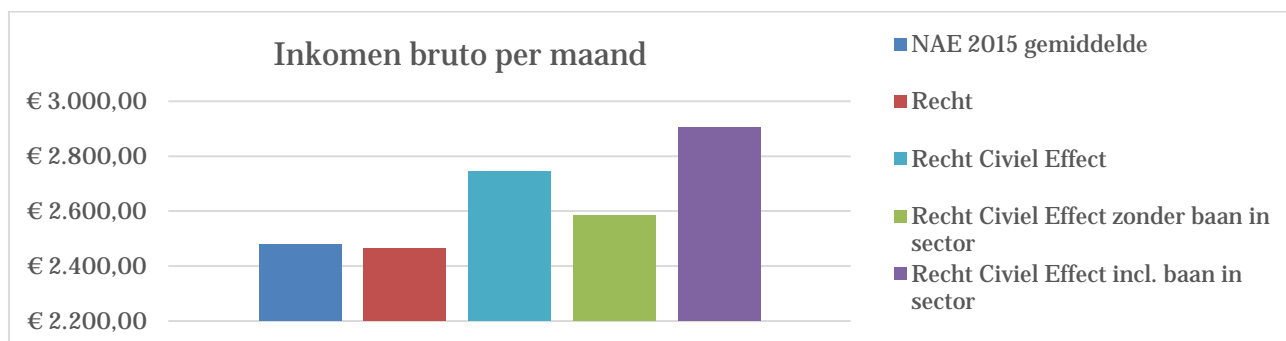
Hoeveel maanden zaten er tussen uw afstudeerdatum en uw eerste betaalde baan?

Aantal contracturen in reguliere baan (aantal uur per week)

Inkomen uit contracturen uit reguliere baan (euro bruto per maand)

CONCLUSIES

1. Tevredenheid over de opleiding: Alumni van Rechtenopleidingen (ook met civiel effect) geven hogere scores op 'Inhoud van de opleiding', 'Algemene tevredenheid' en 'Moeilijkheidsgraad van de opleiding' dan het NAE-gemiddelde. Bij 'Verwerven van kennis en vaardigheden' laten de NAE-resultaten echter een ander beeld zien: alumni van Rechtenopleidingen zonder civiel effect scoren gelijk aan het NAE-gemiddelde, maar alumni van Recht met civiel effect scoren lager – zeker de alumni die een baan hebben gevonden in de sector waarvoor civiel effect nodig is.

2. Tevredenheid over aansluiting op de arbeidsmarkt: Alumni van Rechtenopleidingen met civiel effect zijn tevredener dan het NAE-gemiddelde en de overige Rechtenopleidingen over de opleiding als 'Basis om te starten op de arbeidsmarkt'. Ook het onderwerp 'Actuele kennis van docenten over de beroepspraktijk' krijgt hogere scores dan het NAE-gemiddelde. 'Voorlichting over de beroepsperspectieven' ligt boven het NAE-gemiddelde en het gemiddelde van overige Rechtenopleidingen. Alumni Rechten en zeker Rechten met civiel effect geven lagere scores dan het NAE-gemiddelde voor het 'Opdoen van vaardigheden voor de beroepspraktijk' en 'Contact met de beroepspraktijk'.

3. Positie op de arbeidsmarkt: Rechtenopleidingen in het algemeen lijken een betere voorbereiding op het werkveld en basis voor het vinden van werk te vormen dan het NAE-gemiddelde. De positie op de arbeidsmarkt van alumni van Recht met civiel effect is nog sterker dan de andere groepen (meer contracturen, minder tijd tussen afstuderen en werk vinden, hoger salaris). De selectie van deze laatste groep (per definitie niet werkloos) heeft echter invloed op deze score.

Algemeen

Alumni van Rechtenopleidingen, inclusief de opleidingen met civiel effect, geven hogere scores dan het NAE-gemiddelde voor de inhoud van en algemene tevredenheid over de opleiding. Ook de voorlichting over en de aansluiting op de arbeidsmarkt worden beter dan het NAE-gemiddelde beoordeeld. Ze zijn ook tevredener dan het NAE-gemiddelde over de kennis van docenten over de beroepspraktijk. Alumni Rechten en zeker Rechtenopleidingen met civiel effect lijken zich na afstuderen in een sterkere positie te bevinden op de arbeidsmarkt dan gemiddeld.

De NAE laat echter ook andere signalen zien: alumni van Rechtenopleidingen, en in nog sterkere mate alumni van opleidingen met civiel effect, ervaren sterker dan het NAE-gemiddelde een gebrek aan het opdoen van vaardigheden voor de beroepspraktijk en contact met de beroepspraktijk (*Employability*). Bovendien zijn alumni van Rechtenopleidingen, en alumni van Rechtenopleidingen met civiel effect wederom sterker, negatiever dan het NAE-gemiddelde over het verwerven van algemene kennis en vaardigheden tijdens de opleiding (*Bildung*).